

Arriba el moment de pensar què farà la nostra canalla els mesos d'estiu. Casals i colònies són un bon recurs, però sovint sorgeixen dubtes sobre quin triar

Portada

COLÒNIES: AQUELLA OÏLOR D'ESTIU

MARC SERRANO I ÒSSUL

L'hivern queda enrere. Ja les tenim aquí, com qui diu. Quatre dies mal comptats i estarem de revetlla. Farà calor. L'escola s'haurà acabat; les ganes de relacionar-se, gaudir i aprendre, en canvi, ni de bon tros; i la feina tampoc, segurament. Passat Nadal, arrenca la campanya de colònies estivals, una oferta ingent, diversificada, sofisticada i professionalitzada. Ja no es tracta només d'uns dies fora de casa amb focs de camp, jocs de nit, indumentària expressa, monitors i cançons xirucaires, nervis, i potser l'amig -l'amiga- que t'agrada. No: hi ha opcions per donar i per vendre. L'objectiu, el de sempre: que els pares respirin tranquils mentre els fills assagen l'emancipació. Aprofitem que som al país dels esports, caus i agrupaments i institucions, entitats i empreses afins. Anem de colònies.

Catalunya acull cada estiu 5.000 activitats amb 225.000 nans i 30.000 responsables. "La tendència actual de les famílies és demanar alguns elements de valor afegit a les activitats de lleure", afirma Pere Vives, cap d'educació ambiental de la Fundació Pere Tarrés, que l'estiu passat en va muntar 500 per a 27.000 infants -4.000, becats-, i raona: "El repte passa per fer compatibles les colònies de sempre, que són assignades a centres amb professionals voluntaris, amb propostes amb continguts específics o temàtics desenvolupats per empreses o entitats". A través del Moviment de Centres d'Esplai Cristianes Catalans (dos centenars) i amb el lema *Vacances per créixer*, la Pere Tarrés llança aquest estiu propostes com ara les colònies de disseny de moda, les de cuina o el campus jove d'innovació, creativitat i tecnologia; però hi ha de tot: teatre i ball (ideals per als tímids!), robòtica i disseny de videojocs... L'esport i l'anglès no decauen, però.

"Tothom hauria de tenir l'oportunitat de fer colònies", assegura Vives, que en destaca "l'alt valor pedagògic"; una segona cosa: "La desaparició total dels espais de protecció dels pares i de la societat en general", i la tercera: la

desconnexió digital. Comenta: "És cert que el sector necessita una mica de regulació, però no tant per validar qui les pot fer i qui no les pot fer, ja que en l'heterogeneïtat hi ha la riquesa".

Un altre actor rellevant, Fundesplai, n'agrupa una vuitantena, un miler d'escoles i una trentena d'equipaments. L'estiu passat va organitzar més d'un miler d'activitats per a més de 65.000 criatures -més de 5.300, becats-. La seva directora general de comunicació i relacions, Núria Valls, explica: "Enguany hem aplicat un gran canvi en el disseny dels casals d'estiu que organitzem per a escoles, entitats i ajuntaments, en el sentit que ja no segueixen un únic centre d'interès global, sinó que oferim un ampli ventall de possibilitats temàtiques". La campanya s'anomena, en aquest cas, *Encerta l'estiu*, i oferirà unes 1.200 tandes d'activitats, entre les quals una novetat "molt especial": el Youtubers' Nature Camp, uns camps de treball al Montseny i al Ripollès que combinen el voluntariat ambiental amb l'aprenentatge de tècniques de comunicació.

EL GRAN COMPLEMENT

Valls comenta: "Les activitats d'estiu són un complement extraordinari de tot el que treballem la resta de l'any, tant pel que fa al desenvolupament de la persona com de reforç dels continguts curriculars, però amb un valor afegit: l'excepcionalitat del moment i el canvi d'entorn tant físic com del col·lectiu de persones". Segons Fundesplai, dur els fills de colònies té cinc avantatges: afavoreixen el descans; els allunyen de la família perquè puguin "aprendre a volar" i facin amics; els ajuden a "aprendre a viure" amb més autonomia; permeten el descans dels pares en un "parèntesi entre el final de curs i l'inici de les vacances familiars", i, finalment, les dirigeixen "gent de confiança".

Les colònies escolars han retrocedit un 20% els últims cinc anys arran de les vaques magres. A la tardor, les tres associacions que agrupen el 80%

de les cases de colònies i albergs del Principat (dos centenars) s'adreçaven a les 3.000 escoles en un "clam unànime" per reivindicar-ne la importància. La més potent és l'Acellec, que n'aplega una seixantena i acull cada estiu 15.000 infants. El seu gerent, Pep Montes, es queixa que "la xarxa pública de la Generalitat, la Xanascot, treballa amb preus subvencionats pels impostos de tots els ciutadans sense distingir entre famílies amb necessitats o no, i les fundacions reben ajuts per a beques de colònies per a famílies desfavorides de les quals només es poden beneficiar les que van a les seves cases".

Montes assenyala la "gran demanda d'activitats en immersió lingüística" i multiesportives, i, sobretot, la tematització; l'Acellec n'organitza de vinculades a la tecnologia digital, a la creació artística, a l'audiovisual i als esports d'aventura, amb el Camp Rock Macedònia de Lleure Dos Mil com a exemple curiós. També apunta Montes que hi ha "més exigència en la formació i les capacitats dels educadors".

Les activitats d'estiu són un gran complement de tot el que es treballa durant l'any, especialment pel que fa al desenvolupament de la persona

Al cap i a la fi, no estem tan malament: “Durant els darrers tres anys, hi ha hagut un creixement important de la demanda. Hi ha un redescobriments de les colònies com a forma de vacances o turisme amb contingut i de qualitat, però a un preu assequible”.

MIL I UNA OPCIONS

Vacances en família amb opcions populars com Rosa dels Vents o els tres Vilars Rurals de SERHS, estades amb esportistes d'elit com els d'Offlimits Camps a tot el món, els Dani Jiménez Science Camps... O casals d'estiu per a canalla més petita o menys agosarada. O bé, per als més grandets, estades lingüístiques a l'estranger com les de la ICCIC, que envia 300 joves als EUA, al Canadà, al Regne Unit i a Irlanda. La directora del departament que ho gestiona, Claire Fisher, recomana “començar per estades curtes no gaire lluny de casa amb activitats i indrets que vinguin de gust al participant”. I, si cal, amb algun amic o familiar.

Entre les tendències, Fisher remarca que cada cop més nanos marxen tot un curs o trimestre, volen pràctiques laborals o marxen sols; entre els reptes, “proposar una oferta diferenciada” i “mantenir-ne la relació qualitat-preu”, i, entre les novetats de l'entitat, els programes amb joves locals, els temàtics (English Plus) i els de voluntariat a Nova Zelanda i Sud-àfrica.

Són usuàries assídues de la ICCIC, per exemple, les filles de la barcelonina Lúcia Frías (l'Alícia, de 17 anys, i l'Elena, de 15), que volaran a Anglaterra per quarta vegada (per primer cop ho faran separades): “El primer dia que les vaig deixar a l'aeroport, el cor se'm va encongir una miqueta”, confessa la Lúcia. El seu fill petit

(el Santi, d'11 anys) debutarà aquest estiu: “La veritat és que a ell li costa sortir de casa. L'hem hagut d'encoratjar”. Però Frías valora molt aquestes oportunitats: “Obren una mica el cap, coneixen gent, surten, veuen món”. Escoltem l'Alícia, la filla gran: “Haviem anat prèviament a campaments d'anglès aquí, a Catalunya, però hi ha un gran canvi: és que realment estàs sola!” La seva germana, l'Elena, afegeix: “T'ajuda sobretot a conèixer gent nova i a poder entendre-t'hi parlant en anglès. I també et permet verificar o desmentir coses que es diuen sobre altres cultures”. Per la seva banda, el Santi apunta: “Estic una mica nerviós perquè és la primera vegada. Espero fer molts amics i passar-m'ho molt bé”. Esclar que sí, Santi! ✖

ICCIC

FUND. PERE TARRÉS

El consell Com triem les colònies més adequades?

Amb criteri i amb consens. “És bo demanar si els equips de monitors de base són estables i amb recorregut”, assenyala l'Acellec, que, alhora, posa l'accent en el “sistema de contacte i comunicació amb les famílies”, aconsella “assegurar que, al costat de les activitats lúdiques, hi ha component educatiu”, i defensa que “sempre s'ha d'implicar els nois en la tria”. El catàleg de la Pere Tarrés “per guiar els pares en la presa de decisions” preconitza que triïn “una entitat amb experiència reconeguda”, que se n'informin “amb coneguts o familiars”, i que analitzin “tots els aspectes” de la proposta. “Els infants -diu- han de poder triar o bé han de poder participar en la tria”, perquè així “en gaudeixen molt més”. Per la seva banda, Fundesplai defensa que han de prevaldre “els interessos i les motivacions dels fills”, que han de poder aprofitar un “bon moment per aprendre coses noves” pel seu compte i en contacte amb la natura, i que els pares els han de posar en mans d'una “entitat de confiança”. I sempre d'acord amb ells: “Com més grans siguin, més espai caldrà deixar per negociar i prendre decisions conjuntes”.

FUNDESPLAI

La proposta Com afrontem la primera vegada sense por?

Tant els pares i les mares com els mateixos fills pateixen una micarrona el primer cop que marxen de colònies i passen unes nits fora de casa. Quina és la millor manera d'afrontar aquest repte familiar? Des de Fundesplai recomanen “implicar-los en la preparació de l'activitat, fer la motxilla junts, parlar d'on aniran, buscar-ne informació conjuntament...”; “anar a conèixer l'equip d'educadors” i, també, que els fills “ens vegin contents, transmetre'ls confiança i seguretat i explicar-los que s'ho passaran d'allò més bé”. Per la seva banda, la Fundació Pere Tarrés suggereix “tenir en compte l'edat i les motivacions” del menut i “demanar consell als especialistes”; proposa “pactar amb els fills” la decisió, “assistir a les reunions informatives prèvies” i observar com es comporta el nano abans de marxar, i recorda que “el període d'adaptació de cada noi és diferent” i que convé “no imposar activitats” que “rebutja”. L'Acellec encoratja a “contactar poc amb els nens mentre són a l'estada, i ho justifica: unes colònies són un espai de llibertat controlada en què es potencia la sensació d'autonomia”. I anima les famílies a demanar informació a participants d'estius anteriors.